

# DÜNYADA GARİPLER DÖRT

## TANEDİR

*Eûzübillâhimineşşeytânirracîm.*

*Bismillâhirrahmânirrahîm*

*el-Hamdülillâhirabbilâlemîn hamden*

*kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn. es-Selâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ ve üsve-tine'l-haseneti Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve mentebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.*

*Emmâ ba'd:*

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Ebû Nuaym'ın ve Deylemî'nin Ebû Said el-Hudrî hazretlerinden rivayet ettiği bir hadîs-i şerîfte Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz buyuruyor ki;

الْغَرِيبُ فِي غُرْبَتِهِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَرْفَعُ

اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ قَدَمٍ دَرَجَةٌ وَيُكْتَبُ لَهُ خَمْسِينَ حَسَنَةً

الْغَرِيبُ فِي غُرْبَتِهِ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ أَكْرَمُوا

الْغُرَبَاءَ فَإِنَّ لَهُمْ شَفَاعَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَعَلَّكُمْ تَنْجُونَ

## بِشَفَاعَتِهِمْ

*el-Garîbü fî gurbetihî kel-mücâhidi fî sebîlillâhi yerfe'ullâhü lehû bi-küllü kademin dereceten ve yüktebu lehû hamsine haseneten. el-Garîbü fî gurbetihî vecebet lehû'l-cennetü. Ekrimü'l-gurabâe fe inne lehüm şefâaten yevme'l-kiyâmeti. Lealleküm tencûne bi-şefâatihim.*

*Sadaka Resûlullah fî mâ kâl ev kemâ kâl.*

Garip kullar hakkında bir hadîs-i şerîf.

*Garîb*, Arapça'da "gurbette olan" demek.

Mesela ben garibim.

Niye?

Gurbetteyim. Asıl evim barkımın olduğu yerde değilim. Kendi evimde olsam kendi evimde otursam kalksam kendi yerimde yurdumda olsam o zaman mukîm olurum. Ben yolcuyum, gurbetteyim.

Ama ben gariplerin en bahtiyarlarındayım. Allah hepinizden razı olsun. Sizin gibi samimi kardeşlerimin arasındayım. Eviniz benim evim gibi; oturuyorum, yatıyorum kalkıyorum. İhtiyaçlarım görülüyor. Bizi çağırıyorsunuz, Allah razı olsun, davet ediyorsunuz. Yemekler, ziyafetler çekiyorsunuz. Allah geçmişlerinizin

ruhunu şâd etsin, kesenize bereket versin. Her garibe böyle devlet nasip olmaz, böyle gariplik dostlar başına! Bu güzel ama bir de işin başka taraflarını, başka türlülerini düşünelim:

Mesela Adam Mekke-i Mükerreme'den çıkartılmış. Müşriklerden çok eza cefa gördüğü için mecburen kalkmış Habeşistan'a gitmiş. Yolda garip, Habeşistan'da garip. Akrabası yok, kavmi kabilesi yok, evi barkı yok. Yabancı bir diyarda, dillerini bilmez. Dükkânı yok, kazancı nereden sağlayacak?.. Bazen böyle garipler güç durumda, zor durumda olurlar.

Eskilerde böyle parası olan her yerde rahat eder diye de şartlar hazır değildi. Şimdi her yerde oteller var, moteller var. Paranın kuvvetine göre üç yıldızlı, beş yıldızlı yerde yattın mı her gün havluların değişir. Yatakların, çarşafkların değişir. Aşağıda lokantada istediğin yemekleri yersin. Ekşisinden turşusundan, tatlısından meyvesine kadar garsonlar önünde el pençe divan dururlar. Bahşışı sıkıştırırsın. İstedini söylersin, getirirler...

Eskiden bunlar da yoktu. Çöl, çölde iklim sıcak. Eskiden, yakın zamana kadar kalorifer de yoktu soğutma cihazı da yoktu.

## a. Şâir Alim Ali Ulvî Kurucu

Medine’de Ali Ulvi Bey’i tanırırsınız. Ali Ulvi Kurucu; şair, meşhur, alim bir zât. Seksen-doksan yaşında bir kimse. O, eski yılları hatırlıyor. Seksen doksan yaşında, kendisinin orada bulunduğu eski yılları hatırlıyor. Orada ne mahrumiyetler çektiklerini anlatıyor. Başka arkadaşlar da var. Tanıdıklarımızdan oraya yerleşmeye gidip de şu mübarek beldede kalayım da bundan sonra ömrümü orada geçireyim deyip de dayanamayıp gelenler var.

Onlardan bir tanesi -benden yaşça büyük, ağabey durumunda, emekli oldu, gitti, orada tanıdıkları var, yerleşecekti- diyor ki;

“Aziz kardeşim! Mümkün değil, insan yatakta kafesteki kuş gibi çırpınıyor. Bir o tarafa dönüyorsun sıcak, bir bu tarafa dönüyorsun sıcak.”

Şimdi kolay: Soğutma cihazlarını açıyorlar, hatta insan nezle oluyor. Hepsinin elinde bir mendil. Kutudan üç tane mendil çekiyor, hemen burnunu siliyor. Hepsi soğuktan nezle. Dışarısı istediği kadar sıcak olsun, camiden

içeriye girdin mi buzhaneye girmiş gibi oluyor-  
sun. Ama eskiden öyle değildi. Evde durulmu-  
yordu. Ali Ulvi [Kurucu] Bey anlatıyor:

“Geceleyin sıcaktan uyuyamazdık, gider-  
dik üstümüze bir kova su dökerdik. Bir kova da  
yatağa dökerdik. Islak yatağın üstüne ıslak el-  
biseyle yatardık. Yarım saat uyurduk. Yarım  
saate kadar bunların hepsi kururdu. Üstümüz  
de yatak da kururdu. Yine çırpınmaya başlar-  
dık...” diyor.

Bir başkası anlatıyor:

“Kardeşim! Bütün yediğimiz ekmeklerin  
hepsi kurtlu ve böcekliydi. Çünkü gelen buğ-  
daylar, unlar kurtlanırdı. Her taraf kurtlu, ne  
yapacaksın! O kurtlu şeylerden ekmekler yapı-  
lırdı. Biz de göre göre çatır çutur yerdik.  
Çünkü başkası yok. Hurmaların hepsi kurtla-  
nırdı...” diyor.

Şimdi kurtlu hurmayı almıyoruz. 20-25 ri-  
yal veriyoruz, iyisini alıyoruz.

Ama eskiden hurma kurtlu. Gıda yok. Su  
sıcak. Suyu içiyorsun ılık, insana bir serinletme  
yapmıyor. O da bulunmuyor, o da kolay bulun-  
muyor. Eskiden Harem-i Şerîf’te zezem da-

ğıtıcılar olurdu. “Al ş u on riyali, dağıt.” derdin, iki üç kişiye verirdi. Orada bir içersin; sıcak su, bayağı ılık su. Zemzem suyu mübarek su diye insan [istiyor]. İçersin, ne serinletir ne susuzluğunu giderir. Bir daha iç bir daha iç bir daha iç... İstersen bir kova iç!

Şimdiki durumumuzla ölçmeyin, eski durumu düşünün. Sıcak; kıtlık, yokluk yoksulluk, perişanlık; kumaş yok...

Şimdi bu bizim ince ince kumaşlar o zamanın valilerinin giydiği şeyler. Pamuklu bir kumaş, incecik, koton, pamuk, bulunan bir şey değil. Sahâbe-i kirâm kesilen kurbanların derilerinden kendilerine elbise yaparlarmış ki ilk çağlardaki gibi... Kumaş yok.

Fakirlik var!

Yağmur yağdığı zaman Mescid-i Nebvî'nin içi; postların üstüne yağmur yağdığından kokarmış, ağıl gibi kokarmış.

Bir adam sabah namazından sonra *es-Selâmu aleyküm ve rahmetullâh*, *es-Selâmu aleyküm ve rahmetullâh* deyince mescitten kalkıp gidiyor, hemen kalkıp gidiyor. Bir tanesi çıkıyor önüne:

“Dur kardeşim! Burası Peygamber Efendimiz’in mescidi. Mübarek, namaz kıldın. Otur biraz duasını yap, acelen ne! Selam verir vermez hemen alelacele çıkıyorsun!..”

Mübarek, boynunu büküyor. Diyor ki;

“Evde bir tane örtü var. Ben o örtüye sarınıyorum, camiye geliyorum. Namazı kılıyorum, hemen çıkıp gidiyorum ki evimiz, kulübemiz, barakamız da biraz uzakta. Hanım bürünüyor, o sabah namazını kılıyor. Yetiştirsin diye gidiyorum.”

Hurmadan başka yanlarında yiyecekleri yok. Sudan başka bir içecekleri yok. Hurma-su, hurma-su, hurma-su... O da kurtlu, o da bulabilirse!

Hz. Ali Efendimiz bir kere bir ihtiyar kadının bahçesinde anlaşma yapmış. Çektiği kova başına bir tane hurma, Bâkî Kabristanı’nın arka tarafında kaç kova çektiyse o kadar sayı hurma almış almış, evine getirmiş. Peygamber Efendimiz’e de ikram etmiş kendisi de yemiş çoluk çocuğu da yemiş.

Düşünün, tane tane hurma! Sefaleti, yoksulluğu, sıkıntıyı düşünün! Günlerce yemek yememeyi, evde yemek pişmediğini, açlıktan bayılmayı düşünün!

## **b. Ebû Hüreyre'nin Açlığını Gidermek İçin Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer'in Evlerine Gitmesi**

Ebû Hüreyre *radıyallahu anh* çok acıkmış. Mübarek, kaç gün yemek yemediyse Ebû Bekir-i Sıddîk'ın evine gitmiş, kapıyı çalmış. demiş ki;

“Ben sana Kur'an okuyayım, sen dinle; doğru mu okuyorum yanlışım var mı?”

O zaman Kur'an baskıları da yoktu. Ebû Bekir es-Sıddîk da “Oku.” demiş, Ebû Hüreyre *radıyallahu anh* okumuş. Ebû Bekir-i Sıddîk Efendimiz *radıyallahu anh*'a demiş ki;

“Doğru okuyorsun!”

“Peki, Allah'a ısmarladık...”

Oradan çıkmış.

“Evine gidince ev sahibi bir ikram eder, belki bir tane hurma verir diye gittim.” diyor.

Aç ya, zavallı, gariban!

Hz. Ömer'in evine gitmiş, kapıyı çalmış:



“Yâ Ömer! Sana Kur’an okuyayım, bakalım doğru mu yanlış mı?”

“Gel oku!” demiş, okumuş.

“Doğru.” demiş, çıkmış gitmiş.

“Hz. Ömer’in bu iş için altında bir iş olduğunu anlaması lazımdı. Çünkü Kur’an’ı benim ondan daha iyi bildiğimi bilir.” diyor.

Oradan da bir şey çıkmamış. Sonra yolda giderken hâlsizlermiş, açlıktan yolun kenarına yığılmış. Çünkü karnı içeriye doğru sırtına yapışmış. Göbek, yağ filan yok. Açlıktan karnı sırtına yapışmış. Bayılmış.

Yere düşerken Resûlullah Efendimiz oradan geçiyormuş. Onun kokusundan “Peygamberimiz geliyor!” diye davranmış kalkmış. Peygamber Efendimiz de göz ucuyla bakmış; “Gel peşimden!” diye işaret etmiş. Eve gidince hanımlarına;

“Evde bir şey var mı?” diye sormuş.

“Bir tas süt var.” demişler.

“Al şunu iç.”

*Bismillâhirrahmânirrahîm*

Sütü içmiş içmiş içmiş...

“Daha iç, çekinme, daha iç daha iç...”

O kadar çok içmiş o kadar çok içmiş ki karnı düz olmuş. İçine doğru çukurdu ya, içe içe içe karnı düz olmuş.

Biz de ne deriz?

“Karnım kubbe gibi oldu, davul gibi oldu...” deriz.

Sefalet öyle!

Bir de Peygamber Efendimiz bu mübarekleri görevlendiriyor:

“Gidin falanca kabileye, şu işi yapın!”

Yanlarına da ne alıyorlar? Ekmek mi alıyorlar, et mi alıyorlar?..

Bir torba hurma, çıkıyorlar yola! Hurmayı yiyerek su içerek gidiyorlar. Yolda kabileler bir şey verirse verir, vermezse aç. Yolda, çölde ne bulurlarsa... Garibin garipliğini düşünün.

Şimdi böyle bir insan yolcu, gitti; garibin hâlini düşünün:

Cebinde para yok. Torbasında yiyecek yok, varsa bile sayılı, az. Binek yok, yollara bata çıka... Garibin hâlini düşünün!

Peygamber Efendimiz diyor ki;

*el-Garîbü fî gurbetihî kel-mücâhidi fî sebîlillâhi.*

Gurbete çıkmış olan garip gurbetinde neye benzer?

“Gurbete çıkmış olan garip, Allah yoluna cihada gitmiş insan gibidir.”

Kolay değil, oturduğun yerde rahat edersin!

Mesela benim şimdi Avustralya’da iki tane arabam var: Ama diyâr-ı gurbette onlar olmuyor.

“Mücahit gibidir.”

*Yerfe’ullâhü lehû bi-küllü kademin dereceten.* “Attığı her adımda Allah onun bir derecesini yükseltir, bir derece yükseltir.”

Gariban gurbette sıkıntı çektikçe zahmet çektikçe derecesini yükseltir.

*Ve yüktebu lehû hamsine haseneten.* “Bir adımına elli hasene yazar.”

Zaten mecbur olmayan gurbete de çıkmaz. Gurbete çıkmanın bir zarurî sebebi vardır da ondan yerini yurdunu terk etmiştir.

*el-Garîbü fî gurbetihî vecebet lehû’l-cennetü.* “Garip adam, yurdundan uzakta, ölürse cennet ona vacib olur, cennetlik olur.”

Garibin hâli güzeldir. Allah indinde [kıymeti] vardır, Cenâb-ı Hak acır.

*Ekrimü'l-gurabâe.* “Gariplere, gurbette olup sizin bulunduğunuz yere gelmiş olan garibanlara ikram ediniz. İyi muamele ediniz, ikram ediniz.”

Yediriniz, içiriniz, hediye veriniz...

*Fe inne lehüm şefâaten yevme'l-kıyâmeti.* “Çünkü onların kıyamet günü şefaathakkı olacak.”

“Yâ Rabbi! Ben gurbete çıkmıştım da çok sıkıntılar çekiyordum. Şu kardeşim beni evine çağırdı da yedirdi içirdi...”

Şefaathakkı olacak. Allah onlara, kendilerine iyilik yapanlara şefaathakkı etsin diye hak tanıyacak.

*Lealleküm tencûne bi-şefâatihim.* “Belkisiz onların şefaathakkı hürmetine necat bulursunuz, cehennemden kurtulursunuz; onlara ikram ediniz.”

Muhterem kardeşlerim!

Bu asırlarca böyle devam etmiş. Bizim gibi bolluk içinde yaşayanlar o sefaathakkı anlayamaz. Endülüst'te böyle sefaathakkı varmış, Orta Asya'da böyle sefaathakkı varmış, İran'da, Irak'ta sefaathakkı varmış...

Büyük alimlerden birisinin bir seyahatini okudum. Herhalde Horasan tarafından Mekke'ye doğru, Şam'a doğru geliyor. Belki hacca geliyor. Tabii hac yolculuğu o zaman aylarca, senelerce sürermiş. Hacca giden ne zaman dönecek?.. Bir yerde, bir kasabada kalıyor.

Meşhur birisi de ismini unuttum, kitap fiilan yazan, ismi tanınmış bir büyük alim.

Bir kasabanın bir camisinde kalıyor. Gariban, ne yapacak şimdi?

Herkes yatsıyı kılınca evine gidiyor, bu gariban -ne yapsın- camide kalıyor. Sabah oluyor, geliyorlar bakıyorlar, namaz kılıyorlar. O gariban yine orada, yine gidiyorlar.

Bu gariban ne yapsın?

Dört günden sonra fark etmişler: “Yahu dört gündür bu adamcağız burada, bu adamın hâli ne?” diye bir tanesi ilgilenmiş de sonra ikrâm etmiş. Dört gün orada yemek yememiş.

Sıcak bir diyarda dört gün yemek yemeyi bilemezsiniz. Soğuk yerde insan biraz böyle serin [olunca] belki biraz daha kolay durur. Tabii çok soğuk olursa o zaman üşür ama

sıcak bir yerde insan mesela yazın oruç tuttuğunuz zaman filan çok zor oluyor, biliyorum. Çok zor oluyor.

Peygamber Efendimiz gariplere, garibanlara yardımı tavsiye ediyor. Misafirlere, başka yerlerden gelen yolculara, misafirlere, garibanlara gariplere yardımı tavsiye ediyor. Eskiden müslümanların âdetiydi. Köylerine kasabalarına gelen geçen insanları gördüler mi handa, kervansarayda, alır evlerine götürürlerdi. Buyur bizde misafir ol, derlerdi. Yemek ikram ederlerdi veyahut tepsiyle onun olduğu yere getiriverirlerdi.

### **c. Resûlullah'ın Mescidine Gelen Ve Aç Kalan Kimsenin Hikayesi**

Yine böyle bir büyük alim hatırlıyorum:

Evliâullahtan bir mübarek zât Peygamber Efendimiz'in mescidine geliyor, kaç gün aç kalıyor. Aç duruyor. Aç, parası da yok. Zaten dışarıda bir şey de demek yok. Peygamber Efendimiz'in mescidinde kaç gün aç kalıyor, sonra Peygamber Efendimiz'in türbesine boynunu büküyor. Diyor ki;

“Yâ Resûlallah! Ben seni ziyarete geldim, açım...”

“Senin ziyaretine geldim, ben senin mes-  
cidine geldim, ben senin türbeni ziyarete gel-  
dim. Yâ Resûlallah! Açım!..” diyor. Kenarda  
orada herhalde bir kenarda yine oturuyor, na-  
maz kılıyor, tesbih çekiyor...

Şöyle geriye dayalı açlıktan garibanlıktan  
bir uyuklamış. Birisi omzuna değmiş, vurmuş:

“Mübarek, buyur.” demiş, önüne bir tepsi  
koymuş. “Herhalde bizi dedemiz Resûlullah’a  
şikâyet eden yolcu sensin, buyur!” demiş.

“Yâ Resûlallah! Seni ziyarete geldim.  
Kimse beni kabul etmedi, hiçbir yerden bir ik-  
ram görmedim. Ben senin misafirinim...” de-  
yince Resûlullah Efendimiz demek ki oradaki  
evlad-ı resûlden birisinin rüyasına girdi. Her-  
halde:

“Mescidde benim sevdiğim, ümmetimden  
sevgili bir kimse var.” dedi.

Omzuna vuruyor:

“Resûlullah dedemize bizi şikâyet eden  
sensin galiba, buyur!” diyor, önüne bir tepsi  
yiyecek koyuyor.

Şimdi ulaşım, iletişim, seyahat oldukça  
kolaylaştı. Parası olan için bir şey değil, dert  
değil ama yine de yeri geliyor, zamanı geliyor,

insan sıkışıyor. Anadolu'da gezerken belki İslâm ülkelerini gezerken -buralar belki biraz düzenli de- burada da para olmasa epeyce zorluklar çekilebilir.

Ben [Mehmed Zahid Kotku] Hocamız sağ iken Ankara'dan [Mehmed Zahid Kotku] Hocamız'ın camiinde vaaza gelirdim. Gece otobüse binerdim gelirdim, sabahleyin kapısını çalmaya utanırdım. Geldiğim saatte, [Mehmed Zahid Kotku] Hocamız'ın kapısını çalmaya utanırdım. Utanınca da sokaklarda o vakitler geçmezdi. Cami kapalı. Hâlbuki iki sokak aşağıda babamlar var, başkaları var filan ama zor oluyor, garibanlık zor oluyor. Ankara'dan gelirdim. Artık sabah vakti olacak da münasip vakit olacak filan diye öyle vakitler geçmiyor, zor oluyor.

Misafire, yolcuya, gariplere, yardımcı olmak tavsiye ediliyor. Hadîs-i şerîfte onların âhirette şefaatçi olacağı bildiriliyor. Bir de yine gariplerle ilgili diğer bir hadîs-i şerîf var. Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfte gariplerin çeşitlerini anlatacak.



Garip; benim anlattığım gibi seyahate çıkan, yerinden yurdundan uzaklarda gezen insan, gurbetteki insan demek.

Peygamber Efendimiz sonraki hadîs-i şerîfte diyor ki;

الْغُرَبَاءُ فِي الدُّنْيَا أَرْبَعَةٌ قُرْآنٌ فِي جَوْفِ ظَالِمٍ  
أَوْ مَسْجِدٍ فِي نَادِي قَوْمٍ لَا يُصَلُّونَ فِيهِ وَمُصْحَفٌ  
فِي بَيْتٍ لَا يُقْرَأُ فِيهِ وَرَجُلٌ صَالِحٌ مَعَ قَوْمٍ سُوءٍ

*El-Gurabâu fi'd-dünyâ erbaatün.*

*Kur'ânun fî cevfi zâlimin ev mescidün fî nâdî kavmin lâ yusallûne fîhi ve mushafun fî beytin lâ yukrau fîhi ve reculün sâlihun ma'a kavmi sûin.*

Hız. Ebû Hüreyre *radıyallahu anh'*ten bir hadîs-i şerîf. Peygamber Efendimiz diyor ki;

#### **d. Dört Çeşit Gariplik Vardır**

“Dünyada garipler dört tanedir.”

Sadece yola çıkıp da diyâr-ı gurbette olan insan değil. Başka garipler de var. Bunlar dört tanedir.

Kimlermiş?

*Kur'ânun fî cevfi zâlimin* “Bir zalimin ezberindeki Kur'an garibandır, gariptir.”

Herif küçükken Kur'an'ı ezberlemiş. Babasının, dedesinin zoruyla falaka korkusundan vs. Kur'an'ı ezberlemiş; ezberinde Kur'an var, Arapça var, bilgi var ama adam değil, zalim! Alim değil zalim. Kur'an'ın ehli değil, Kur'an'ın şanına yakışır hareket etmiyor. Halkın yaka silktiği bir kötü adam. Ama zamanında Kur'an'ı ezberlemiş.

Böyle birisi vardı, ben talebeliğinden tanıyorum. Hafızdı, hem de kuvvetli. Zamanında Kur'an'ı ezberlemiş. Sonra ben onu bir yerde gördüm. Eskiden tanıdığım, hafız olduğumu bildiğim bir kimse. O da beni gördü, ben üniversite hocasıyım. Konuşurken birisi geldi. Ben;

“Bu kardeşimiz hafız.” dedim.

“Hafız” dendiğine bir kızdı bir köpürdü! İnsanın hafız olması şeref! Bir sinirlendi!.. Kendisinin de Kur'ân-ı Kerîm'e layık olmadığını biliyor. İşte herhalde böyle zalim bir insanın hafızasındaki, aklındaki, içindeki Kur'an o gariptir. Diyâr-ı gurbetteki gibidir. Çünkü ortam onun ortamı değil. Bu herifin gönlü, kafası bu Kur'an'a layık bir yer değil. Mezbele gibi.

Pis herif, zalim herif! Kur'an böyle bir adamın kafasında, içinde bir garibandır, gariptir.

*Ev mescidün fî nâdî kavmin lâ yusallûne fîhi.* “Namazsız, beynamaz insanlar arasında kurulmuş bir mescit, namaz kılmayan, beynamazların arasında bulunan bir mescit de o mahalde gariptir.”

Çanakkale’de köye, bir camiye gitmiş. Konuşurken iki de bir de saate bakıyormuş.

“Ne bakıyorsun?” demişler.

“Şu sıralarda ezan okunacaktı, ezanı bekliyorum. Ezan vaktinde camide namaz kılarız...”

Ticaret sebebiyle, herhalde peynir ticareti yaptığı insanlar filan olduğu için orada. Ticaret yapan bir kimseydi.

“Boşuna bekleme!” demişler.

Çanakkale’de, bu bizim Çanakkale!

“Boşuna bekleme!”

“Niye?”

“Burada ezan okunmaz.”

“Yapma yahu, niye ezan okunmuyor?”

“Çünkü hoca yok.” demiş.

“Cami?..”

Hoca yoksa biriniz okuyun, biriniz öne geçin namaz kılın, İslâm’da ille maaşlı imam olmak mecburiyeti yok. Üç kişi bir araya geldi mi, iki kişi bir araya geldi mi birisi imam olur, ötekisi cemaat olur. Cami de kilitliymiş.

“Sizin ölünüz olduğu zaman ne yapıyorsunuz?” demiş.

Bre insafsızlar!

“Yandaki köye götürüyoruz.” demiş.

Dayım demiş ki;

“Birisini bulun, maaşını ben vereceğim. Allah’ın evini mahzun etmeyin, kapısına kilit asmayın.”

Bulamamışlar ya hu!

Yahu Kemal dayıma sorun, telefonda sorun! Orada oturuyor; neresi, adını filan bilmiyorum. Hâlâ namazsız niyazsız, ezansız! Ezan okunmazsa ezan okunmayan yere şeytanlar üşüşür. Şu hâle bak, ne hâle gelmiş millet! Hiç utanmıyor da vicdan azabı da çekmiyor. Mescit var, köylü namaz kılmıyor.

“Namaz kılmayan, beynamazların mahal-lesindeki mescit de garibandır, o da boynu büküktür.”

*Ve mushafun fî beytin lâ yukrau fîhi.* “Bir Mushaf da kendisini hiç okumayan, Kur’an’la ilişkisi olmayan insanların evinde; o da garibandır.”

Neden?

Herifler açıp okumuyor ki! Kur’ân-ı Kerîm’i almışlar, belki düğünde hediye geldi ama hiç açıp okumuyorlar. Kur’an orada duruyor; bu herifler içkide, kumarda, pokerde, dansta, eğlencede... Namazsız niyazsız, Kur’ansız bir ev!

Kur’ân-ı Kerîm de orada gariban, bu evde gariban!

*Ve reculün sâlihun ma’a kavmi sûin.* “Kötü bir kavmin içinde salih, iyi bir müslüman adamcağız, o da gariban.”

Kavim kötü, hepsi İslâm’dan bihaber, uzak insanlar. İçlerinde bir tane bir dürüst insan, o da orada gariban. Kıymetini bilmezler vs.

Almanya’da bizim Mustafa Hoca anlatıyor:

“Koçhisar’ın bir köyüne gittim. Bir alim varmış. Orta Asyalardan, oralardan buralara göçmüş gelmiş. Derya! Hadis bilgisi, fıkıh bilgisi vs. Köylü hiç kıymetini bilmiyor. Ben biraz ziyaretine gittim, bir konuştum; derya!” diyor.

Neler okuduğunu, nelerden haberi olduğunu da sorunca al ilâhiyat fakültesine hoca yap, o kadar alim, fâzıl; Arapça’sı, her şeyi yerli yerinde. Koçhisar’ın bir köyünde, tuzlar arasında kokuşmadan duruyor. Bu da orada garip, etrafındakiler istifade etmiyor.

Mehmet Emin Er Hoca ile Antep’te tanıştık,

“Ankara’ya gelir misin?” dedik.

“Gelirim.” dedi.

Uysal bir insan, yaşlı başlı, uysal. Antep’ten Ankara’ya davet ettik, Özelif sitesinde yerleşti. Orada da yer yaptık. Bizim ilâhiyat-taki talebeler okusun, ilim öğrensin...

Çünkü biliyor. Orada ders verdi vermedi, gittiler gitmediler; artık biz tezgâhı hazırladık.

Garibanları, gariban çeşitlerini dört tane dedi, ben iki tane daha duydum. Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîfinde bunlar dört tane.

*Münebbihâtü İbn Hacer Askalânî*'nin altılı bâbında, el-bâbü's-sülâsî, altılı bölümünde okudum. Bunları sayıyor. Demek ki hadisten almış. Belki başka hadislerden de bulduğu için o da belki bir başka hadîs-i şeriftir:

“Saliha bir hatun haydut bir herifin karısı olarak onun evinde garibandır.”

Adam cabbar, haydut, hain, zalim; kadın da evliyâ. Bu kadın bu evde bu herifin karısı; işte orada gariban. Söver, kadrini bilmez vs.

Altıncısı:

Salih bir efendi, dindar, âbid, zâhid, müt-takî bir adam; ama karısı Lut *aleyhisselam*'ın, Nuh *aleyhisselam*'ın karısı gibi hayırsız, cada-loz birisi. O adam da o karının evinde garibandır.

Nuh *aleyhisselam*'ın karısıyla Lut *aleyhisselam*'ın karısı kâfir idiler, kâfir öldüler. Kur'ân-ı Kerîm'de öyle bildiriliyot. Peygamber

karısı, nasipsizliğe bak! Hem de ne kadar mübarek insanlar! Allah yardımcı olsun; nasibi olmayınca, bir kusur olunca Allah nasibini kesiyor. Nasip de Allah'tan! Kusur, edepsizlik olunca nasibini kesiyor. Peygamber karısı olmak bile fayda vermiyor, kâfir olarak ölüyor. Allah korusun. Edepsizlikten kaybeder.

İnsanlar nereden kaybeder?

### e. İnsanlar Edepsizlikten Kaybeder

Edepsizlikten kaybeder!

Peygamber karısıysa bile edebe riayet etmedi mi, haddini bilmedi mi, güzel ahlâklı olmadı mı Allah, nasibini bir kesti mi kalbini karartı mı tepetaklak gider! Edep, her şeyin başı edep! Tir tir titreyecek. Aman ben bir kusur işlemeyeyim, diye iyi bir insan olmaya dikkat edecek. Etmediği zaman, bir edepsizlik yaptığı zaman hemen ceza gelir. Mesela akşamleyin bir ziyarete giderken gıybet eder.

Gıybet günah değil mi?

Günah. Gıybet ederler, sabahleyin adam sabah namazına kalkamaz.



“Hay Allah, yahu tüh be! Saati de kurmuş-tum, pili bitivermiş de çalmadı, sabah namazına kalkamadım, camiye gidemedim de...”

Sen anlat bakalım, dün akşam ne halt işledin, ne hata işledin de Allah senin saatini çaldırmadı da seni uyandırmadı?!.. Sen onu düşün bakalım.

Sabah namazına camiye gelseydi sevap kazanmayacak mıydı?

Çok büyük sevap kazanacaktı.

Niye gelemedi?

Çünkü akşamdan bir günah işledi, bir edepsizlik yaptı. Allah da ona sevap yolunu vermedi, kapattı. Bu iş hep böyledir, çok kesin olarak böyledir. Onun için aklımızı başımıza toplayacağız, edepli kul olacağız. Edepli olmazsak edepsizliğin cezasını Allah veriverir. İnsanın ayağı bir kaydı mı... Zaten uçurumun kenarında gidiyoruz.

Biz nereden gidiyoruz?

Uçurumun kenarında gidiyoruz. Bizim yolumuz, cennetin yolu öyle bir dar yol ki çok

zordur. Cehennemin yolu vadide, dümdüz, tepine tepine asfalt gibi olmuştur. Cehenneme giden yol en kolaydır. Hatta koyuversen kendi kendine kayıp bile gidersin cehenneme. Cennetin yolu yokuştur, zordur. Ayağı kaydı mı aşağı gitti mi felaket, uçurum. Ayağın kaymasına dikkat edecek, bastığı yere dikkat edecek, gözünü açacak. Günah işlemeyecek, edepsizlik yapmayacak.

Edepsizlik yaptı mı edebe aykırı bir şey yaptı mı [olmaz].

Kardeşimizin evinde kitabı okuyorum:

Müslüman komutan karşısındakini İslâm'a davet etmiş:

“Müslüman ol, biz sizinle harp etmek istemiyoruz. Müslüman olun, harp etmeyelim. Müslüman olmak istemiyorsanız o zaman İslâm'ın hâkimiyetini tanıyın, cizye verin, vergi verin... Ne hâliniz varsa Allah size cezanızı versin. Ama onu da yapmazsınız İslâm'ın karşısına dikilerseniz o zaman sizinle çarpışacağız!”

Onlar da kabul etmiyorlar, sonunda savaş oluyor. Konuşan iki şahıstan bir tanesi ötekisine, konuştuğu müslümana diyor ki;

“Yarın senin gözün çıkacak. Yarın harp edeceksin bizimle ama gözün çıkacak senin, gözün oyulacak.”

Ertesi gün birisinin gözü oyuluyor, kimin gözü oyuluyor?

Bir ok isabet ediyor. O sözü söyleyen kâfirin gözü oyuluyor.

Bu ok niye ayağına saplanmadı, eline, pazısına saplanmadı da gözüne saplandı?

İbret olsun diye! Sen “O müslümanın gözü çıkacak!” dedin ya, gör bakalım.

Her iş böyledir. Cenâb-ı Hakk’ın işlerini başında ibret gözü varsa ibret alabilen bir göz varsa bakarsan böyle görürsün. Her şeyde bir ibret var.

*Zâlimlere bir gün dedirir kudret-i Mevlâ*

*Tallâhi lekad âserakellâhu aleynâ*

Zalimleri pişman eder ve “Vallahi sen haklıymışsın, sen doğruymuşsun.” dedirtir. Yakup

*aleyhisselam*'ın çocukları Yusuf *aleyhisselam*'a neler ettiler; sonra ocağına düştüler, önüne geldiler, hepsi önünde eğildiler:

*Tallâhi lekad âserakellâhu aleynâ*, dediler.

*Zâlimlere bir gün dedirir kudret-i Mevlâ*

*Tallâhi lekad âserakellâhu aleynâ*

İbret, hepsi ibret! İyi davranırsan mükâfatı da olur. Yusuf *aleyhisselam* namusunu korudu, “Ben harama kuşak çözmem.” dedi. Ondan sonra Allah helalinden, aynı kadınla evlenmeyi nasip etti. Demek ki kaderde o kadınla evlenmek var. Ama Yusuf *aleyhisselam* kazandı. Gayrimeşru olan şeye “Hayır.” dedi.

“Hapse atarız!”

“Atarsanız atın, hapis benim için daha iyidir.” dedi. Hapse girmeye razı oldu, günaha yanaşmadı.

Allah ne yaptı?

Aynı mükâfatı verdi. Çünkü Yusuf *aleyhisselam* da aslında beğendi:

*Ve lekad hemmet bihî ve hemmet bihâ lev lâ en raâ bürhânerabbihî.*

Yusuf *aleyhisselam* da sevdi aslında ama kendisini tuttu. Tutunca mükâfatı hak etti. İmtihanı geçti, mükâfatı hak etti. Allah Yusuf *aleyhisselam*'ı seviyor. Kur'ân-ı Kerîm'de methediyor.

Canı istese bile günahı bırakması lazım. Doğru yolu tutturması lazım.

## **f. Savaş İki Türüdür**

Muhterem kardeşlerim!

الْغَزُؤُ غَزُؤَانٍ: فَأَمَّا مَنْ ابْتَغَىٰ وَجْهَ اللَّهِ وَأَطَاعَ  
الإِمَامَ وَأَنْفَقَ الْكَرِيمَةَ وَيَسَّرَ الشَّرِيكَ وَاجْتَنَبَ  
الْفُسَادَ فَإِنَّ نَوْمَهُ وَنُبْهَهُ أَجْرٌ كُلُّهُ وَأَمَّا مَنْ غَزَا فِخْرًا  
وَرِيَاءً وَسُمْعَةً وَعَصَىٰ الإِمَامَ وَأَفْسَدَ فِي الأَرْضِ  
فَإِنَّهُ لَمْ يَرْجِعْ بِالكِفَافِ

*el-Ğazvü ğazvân; fe-emmâ men ibteğâ vecha'llâhi ve etâa'l-imâme ve enfeka'l-kerîmete ve yâsere's-şerîke ve'ctenebe'l-fesâde. Fe-inne nevmehû ve nübhehû ecrün*

*kulluhû. Ve emmâ men ğazâ fahren ve riyâen ve sum'aten ve asâ'l-imâme ve efsede fi'l-ardı fe-innehû lem yerci' bi'l-kifâfi.*

Hadîs-i şerifte -ki Muaz *radiyallahu anh'*ten Ahmed b. Hanbel, Ebû Dâvud, Neseî, İbn Abdilber, Taberânî Hâkim rivayet etmişler-Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“Gaza, savaş, cihat Allah yolunda iki türlü olur. İki gaza var, iki savaş vardır.”

“Gaza” demeyelim, gazayı kazayla karıştırmayın diye “savaş” diyelim.

“İki savaş vardır, iki cihat vardır.”

Birisi şu;

“Kim Allah’ın rızasını kazanmak arzusuyla cihada giderse, tayin edilmiş olan müslüman ordu komutanına itaat ederse, sevdiği bir malını vs. ikram ederse, arkadaşlarına veya beraberce harp ettiği kimselere kolaylıklar gösterirse, fesattan, bozgunculuktan kaçınırsa, yer-yüzünde bozgunculuk yapmazsa, karşı tarafa zulmetme, yakmak yıkmak filan gibi şeylerden kaçınırsa bu mücadelede o adamın uykusu da uyanıklığı da tamamen sevaptır.”

Uyuması bile sevaptır. Uyuması da uyanıklığı da tamamen sevaptır.

Neden?

Allah rızası için cihat ediyor. Müslüman komutanına itaat ediyor. Elindeki ikramları infak ediyor, etrafına iyilik yapıyor, o müşterek hareket ettiği kimselere kolaylık gösteriyor. Yeryüzünü fesada uğratmaktan, yakıp yıkmaktan kaçınıyor. Bahçeleri, tarlaları, harmanları tutuşturup hurmaları yakmak yıkmak... Öyle şeyler yapmıyor. Onun uykusu da uyanıklığı da hepsi sevaptır.

Ötekisine gelince;

“Birisi de övünmek için, gösteriş için, riya olarak şöhret kazanayım diye cihat ederse, tayin edilen komutana dik çıkar isyan ederse, yeryüzünü fesada verirse, sağa sola zarar verirse, çarşıya pazara girdiği çıktığı yerde zarar verirse bu gibiler asla bir hayırla, tatmin edici bir sonuçla dönmez.”

Çünkü cihada çıkmak yeterli değildir. Cihada iyi niyetle çıkmak ve cihadı iyi bir müslüman olarak sürdürmek önemli.

Bizim tankçı bir astsubay kardeşimiz vardı, o anlattı:

Kıbrıs'ta savaş olmuş. Yirminci yüzyılın savaşı; onların hepsi okutulmuyor ki! Bilmiyorlar ki!.. Vur, kır! Yıktığı evden ne bulursan al, cebine doldur. Saatmiş, paraymış pulmuş, kıymetli şeymiş...

İslâm'da bu yok!

Ne var?

Bütün ganimetler orta yere toplanacak. Kendi başına bir şey alamaz, cebine sokamaz. Hiçbir şey alamaz. Her şeyi getirecek, ortaya koyacak.

“Taksimden evvel bir şey almak, cehennemden ateş almaktır!” buyruluyor.

Ondan sonra toplananların beşte biri Allah ve Resûllullah hakkı olarak ayrılacak, beytü'l-mal-i müslimîn olarak ayrılacak. Beşte dördü de gazilere takdim edilecek. Bu işin kuralı böyledir. Beşte dördü taksim edilecek. Ganimetlerin beşte dördü esirlere, mücahitlere vs. taksim edilecek.



İkinci Viyana Muhasarası, 1686-89... İkinci Viyana Muhasarası'na Kırım'dan, Altınordu mıntıkasından 40-50 bin ilave kuvvet geldi, Osmanlı ordusu geldi. Viyana'yı kuşattı. Kahlenberg dağının üzerine sadrazam; savaş çadırını, otağını kurdu.

Ben de oraya gittim. O tepeye çıktım. Viyana halı gibi ayağının altında görünüyor.

Ordunun durumunu iyi görmek için otağı oraya kurdu.

Komutan demiş ki;

“Şehri aldıktan sonra ganimet yok!”

Sen Allah'ın kanununa niye aykırı iş yapıyorsun?

Kırım ordusu darılmış, 50 bin kişi kalkmış gitmiş. Ondan sonra da düşmanlar bölünmeyi anlayınca saldırmışlar, bozguna uğratmışlar. Komutan geriye çekilmiş, orada da saldırmışlar. Neticede İkinci Viyana Bozgunu deniliyor.

Anlı şanlı, ballandıra ballandıra kutladılar. İkinci Viyana Muhasarası'ndan sonra Osmanlı ordusunu ne yaptıklarını [hatırlamak için] 1989'da çok büyük bir kutlama yaptılar.

Onlar çok teferruatlı anlatıyorlar ama temelinde fıkıhın ahkâmını uygulamamak var.

Elli bin kişi giderse o ordu ne olur?

Elbette zayıflar. Çok önemli, çok dikkat etmek lazım. İnsanın, yaptığı her şeye dikkat etmesi lazım. Allah'ın rızasına aykırı hareket ederse bir anda tepetaklak edebilir. Bunun en bariz misali Peygamber Efendimiz'in zamanında oldu:

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ordusu, mübarek sahabesi *rıdvanullahi aleyhim ecmaîn* Mekke'yi fethettiler mi?

Ettiler.

Düşman da geliyordu. Huneyn vadisine geçtiler, düşmanla orada çarpışacaklar. Vadede Huneyn gazvesi oluyor. Müslümanlar düşündüler:

“Başamızda Resûlullah var, bu kadar da kalabalığız, Mekke'yi de fethettik; artık bu kadar kalabalık bir orduyu düşman nasıl yensin, yenemez. Bizi kim yenebilir, bize kim galip gelebilir bugün?!..” dediler.

Düşmanlar bir hücum etti. Müslümanlar böyle düşündüğü için Allah yardım etmedi.

“Bizim sayımız üstün, bizi kimse yene-  
mez...”

Edebe aykırı bir düşünce ve söz. Sırf böyle düşündü diye Allah yardım etmedi, bir bozguna uğradılar.

*Dâkat aleyhimü'l-ardu bimâ rahubet ve dâkat aleyhim enfusuhum ve zannû en lâ mel-  
cee minallâhi illâ ileyhi.*

Arkalarını dönüp düşmandan kaçtılar. Hâl-  
buki savaşta düşmandan kaçmak büyük, gü-  
nah, kebiredir, kebâirdendir. Kaçtılar. Zaferi  
sayı üstünlüğünde sanma hatasında bulunduk-  
ları için, bizi kim yenebilir dedikleri için! Zafer  
Allah'tandır, muvaffakiyet Allah'tandır. Allah  
yardım ederse nice az ordular kalabalık ordu-  
ları yener, mağlup eder. Yardım etmezse de  
büyük ordular dağılır, küser, birbirleriyle çeki-  
şir derken mağlubiyet olur. Günah işlerse mağ-  
lubiyet olur, Allah'a dayanırsa galibiyet olur.  
Sabrederse müttakî olursa zafer; kötü huylara  
bulaşır, kötü düşünceler düşünürse hezimet

olur. Bu işin şakası yoktur. Cenâb-ı Hakk'ın rızasını kazanmaya çok dikkat etmek lazım.

Ona göre; faaliyet göstereceksiniz, çalışacaksınız Allah yolunda çalışacaksınız, boş durmak yok. Hepinizin bellerinizi ölçeceğim. Kılıklarınız azalacak, göbekleriniz eriyecek.

“Hocam, çok yorulduk, terledik...” diyeceksiniz.

Çünkü Peygamber Efendimiz diyor ki;

الْغُدُوُّ وَالرَّوَّاحُ فِي تَعْلِيمِ الْعِلْمِ أَفْضَلُ عِنْدَ اللَّهِ مِنَ  
الْجِهَادِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ!

*el-Guduvvu ve'r-revâhu fî ta'lîmi'l-ilmî ef-dalu indellâhi mine'l-cihâdi fî sebîlillâh.*

Hadîs-i şerîf İbn Abbas *radiyallahu an-hümâ'*dan rivayet edilmiş. Müjde, size müjde!

Peygamber Efendimiz diyor ki;

*Ve'r-revâhu fî ta'lîmi'l-ilmî.*

*Guduvvu*, “Sabah gitmek” demek.

Sabahleyin herkes işe gidiyor ya; saat sekiz buçuk, dokuz... Dükkân, lokanta, hastane... Sabah, sabahleyin gitmek.

*Revah*, “Akşamleyin gelmek” demek.

Birisi “sabah vakti gitmek” birisi de “akşam vakti gitmek” [demek].

*Guduv ve revah* derler. “Sabahleyin akşamleyin” derler.

İlim öğretmek için gitmek, ilmin öğretilmesi öğrenilmesi için gitmek.

Nereye gitmek?

Hocanın yanına gitmek, camiye gitmek, tutulan daireye derneğe gitmek... Orada birisi konuşacak, bir şeyler öğretecek. Birisi öğretecek, ötekiler öğrenecek.

Bir sürü kitaplar var, alın okuyun. Bir kere *Hayâtü's-sahâbe*'yi okuyun, aliyyü'l-âlâ, hari-kulade bir güzel kitap. Okuyun, herkes bilsin. İyice bilir öğrenirse Stockholm evliyâ dolar, Kululu evliyâlar!.. Artık arabaları filan bırakırsınız, havada uçmaya başlarsınız. Arabaya ne lüzum var, benzine ne lüzum var?..

*el-Guduvvu ve'r-revâhu fî ta'lîmi'l-ilmi ef-dalu indellâhi mine'l-cihâdi fî sebîlillâh*. “Sabahleyin ve akşamleyin ilim öğretimi için gidip

gelmeler Allah yolunda savaş etmekten bile daha sevaplıdır.”

Vay be! Gördünüz mü ilim öğrenmenin sevabını!

“Hocam bu nasıl bir şey?”

İşte böyle bir şey! Misal mi istiyorsunuz, işte misal:

Buraya niye geldiniz?

“Ne demek hocam, gelene niye geldiniz denilir mi?”

“Ne sebeple geldiniz?”

“Hadis dinlemeye geldik.”

“Mecbur muydunuz?”

“Değildik, hadis öğrenmeye geldik.”

“Ne okuduk?”

“Hadîs-i şerîf okuduk.”

“Fena şeyler mi okuduk?”

Güzel şeyler okuduk.

Fena şeyler mi öğrendik?

Çok güzel şeyler öğrendik elhamdülillah. Bu akşamki öğrendiklerimiz istifade etmesini bilsek bu bilgiler ömrümüz boyu bize yeter. Ne kadar kıymetli bilgiler elhamdülillah. Al sana sabah akşam Allah yolunda ilim öğrenmek için bir yere gitmenin misali!

“Hocam, o zaman bunu her gün yapalım.”

“Tamam.”

Her gün yaparsanız her gün sevap alırsınız, haftada bir yaparsanız haftada bir sevap alırsınız. Haftada iki yaparsanız daha iyi olur. Üç yaparsanız daha iyi olur...

Bir profesör Almanya’dan Amerika’ya gitmiş. Alman profesör Amerika’ya gitmiş. Bunu bana bir başka profesör anlattı.

Amerika’dan dönünce arkadaşları sormuşlar:

“Amerika mı ileri Almanya mı ileri, nasıl vaziyet?”

“Amerika daha ileri.” demiş.

Niye demişler?

“Çünkü ben Amerika’da halkı inceledim, haftada üç akşam toplumsal çalışma yapıyorlar. Almanya’da haftada üç akşam olmadığı için Amerika Almanya’dan daha ileri.” demiş.

Biz şimdi bu akşam ne yaptık?

Toplumsal bir çalışma yaptık, toplandık. Ben bunu kendi evimde okuyabilirdim, hiç de bu kadar tatlı olmazdı. Sen de evinde bu kitap varsa bunu açar okurdun, hiçbir şey anlamazdın. Çünkü bir araya geldi mi bereket oluyor, güzel de anlatırsan tesiri de fazla oluyor. Onun için topluluk önemli. Onun için dernek önemli.

İsveçliler çeşitli aletler yapmışlar, cihazlar yapmışlar; uçaklar yapmışlar; Saab marka otomobilleri var, MAN kamyonları var; çelik sanayileri var, korkunç rulman vs. var, Volvo’ları var, Scania’ları var...

Bunlar nedir?

Birer alettir. Toplumsal alanda da dernekler birer alettir, birer vinçtir. Çok ağır yükleri kaldıran, ağır işler yapan ağır aletlerdir dernekler. Dernekler çok mühim olduğundan ve onun önemini bildiğinden Avrupalılar bu işlere büyük paralar, çok büyük paralar ayırırlar.



Öteki tırları satarlar, sanayi ürünlerini satarlar, para kazanırlar; derneklere dünyanın parasını verirler. Hatta sizin kurduğunuz derneklere bile üye sayısının miktarınca yardım yaparlar.

Neden?

Dernek çalışmaları önemli olduğu için! İnsanlar eğitimle tornalanır. Orada makineye takarken kan revan içinde kalır. İnsanların tornalanması derneklere olur. İnsanların tornası tesviyesi eğitimidir; âyettir, hadistir, vaazdır...

Bugün Boşnaklar'ın camiine gittik. Baktım, bir kadın oraya oturmuş. İki tane de bayan önünden geçiyormuş. Kur'an öğretiyordu. Biz تنها bir zamanda, öğle ikindi arasında gittik. Ama kadın oraya oturmuş, iki tane de genç gelmiş onun karşısına oturmuş, Kur'an öğretiyor.

En güzel iş ilim öğretmek!

Ben eğer elimde salahiyet olsa hepinizin evlerine bir manga askerle, süngüyle filan gelirim, sizin bütün televizyonlarınızı vs. sökerim! Televizyon yok evde!

## g. Televizyon Telef Makinesidir

Televizyon ne?

Telefisyonundur; telef makinesidir, zamanları telef eder. Açarsın, iki saat üç saat televizyona gider.

“Şu film güzel, aman ne kadar güzel, dur şunu kapatma...”

“Yat hadi artık, yarın işe gideceksin!”

“Dur şu filmi bitireyim de öyle...”

Telef makinesidir.

Televizyonlar nedir?

“Televizyon” diye yanlış söylüyorlar. Telef-isyon; “telef makinesi” doğrusu o. Telef makinesidir. Ben bir manga askerle -sümgü taktırım, Allah Allah- size hücum ettiririm. Hepsinizin evinden o güzel, koca koca televizyonların hepsini alırım. Kaldınız mı televizyonsuz! Ondan sonra; “Hadi bakalım şu kitapları okuyacaksınız, hadi bakalım şunları okuyacaksınız, hadi bakalım şunları öğrenin...” derim. İlimle uğraşırken Allah kalbinize bir feyiz verir, bir sevgi verir, dilinize bir tat verir; bu işin güzelliğini bir anlarsınız, şeytanın bacağına ko-

lunu kafasını bir kırarsanız, ondan sonra iş biter. Dünya düzelir. Müslümanlar düzelse dünya düzelir.

Dünyada ne kadar kötülük varsa bütün kabahatler müslümanların!

Çok mu aşırı gidiyorum?

Bütün kabahatler müslümanların, çünkü çalışmıyorlar. Çalışsalar anlatsalar belki adam ederler. Nasıl sahâbe-i kirâm çalışmış! Peygamber Efendimiz'den sonra aradan kaç yıl geçmiş ki Mısır'ı almışlar! Hz. Ömer zamanında bugün bizim Anadolu'da oturduğumuz topraklara ulaşmışlar. Hz. Ebû Bekir iki sene yaşamış. Hz. Ömer zamanında Diyarbakır vs. bizim Doğu Anadolu tamamen İslâm ülkesi olmuş. Kafkasya'ya dayanmış. Anadolu'ya dayanmışlar.

Nasıl olmuş?

Bir asır bir buçuk asır içinde Mısır'ı almışlar, Afrika'ya geçmişler, İspanya'ya gitmişler İspanya'yı almışlar... Yahu onlar muazzam muazzam ülkeler, muazzam mesafeler! İspanya'yı da geçmişler, kuzeyde Pirene dağları var, Fransa'ya girmişler. Fransa'nın ortasına kadar ilerlemişler. İsviçre'ye girmişler. Sizin

haberiniz yok, ben kitaplarda okudum. Bir bu-  
çuk asır evvel!

Biz Şimdi bir buçuk asırda Osmanlı'yı ne  
hâle getirdiđimizi düşünelim:

Belgrat bizimdi. Tarihi bir buçuk asır ön-  
ceye çekelim: 2000 yılı 1900 yılı, 1850 yılı,  
Tanzimat zamanları. Tanzimat zamanları Os-  
manlı haritasına bakın! Bir kere hacca vizesiz  
gidecektik. Oralar bizimdi. Petrol mıntıkları  
bizimdi, her Şey bizimdi. Mısır bizimdi, Kuzey  
Afrika bizimdi, Balkanlar bizimdi. Ne kadar  
büyük kayıp! Ne kadar ağlasak her gün ağla-  
sak!..

## **h. Selahaddin Eyyûbî, Kudüs'ü Alıncaya Kadar Gülmemiştir**

Selahaddîn-i Eyyûbî, Kudüs alınıncaya ka-  
dar gülmemeye ahdetmiş. Kudüs fetholuncaya  
kadar gülmeyeceğim, demiş. Başına da siyah  
sarık sarmış, almış. Allah azmedene, isteyen  
istediđini veriyor. Cenneti isteyene cenneti  
veriyor, cehennemi isteyene de cehennemi  
veriyor. Cenneti istemek lazım. Kaşınmamak,  
cehennemi istememek lazım.

Allah hepimizi gaflet uykusundan uyardırsın. İbadetin zevkini, ilim öğrenmenin keyfini tattırsın. Ömrümüzü rızasına uygun geçirmeyi nasip etsin. İmtihanı başarmayı nasip etsin, sınıfı geçmeyi nasip etsin. Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı nasip etsin. Peygamber Efendimiz'e komşu eylesin. Allah hepinizden razı olsun.

*el-Fâtîha!*

**Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN**

**21 Cemâziye'l-Âhir 1420 /**

**02.10.1999**

[Bütün DİĞER ÇEŞİTLİ KONUŞMALAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

